

Soudy ČR, kriminalita mladistvých

VY_32_INOVACE_06_109

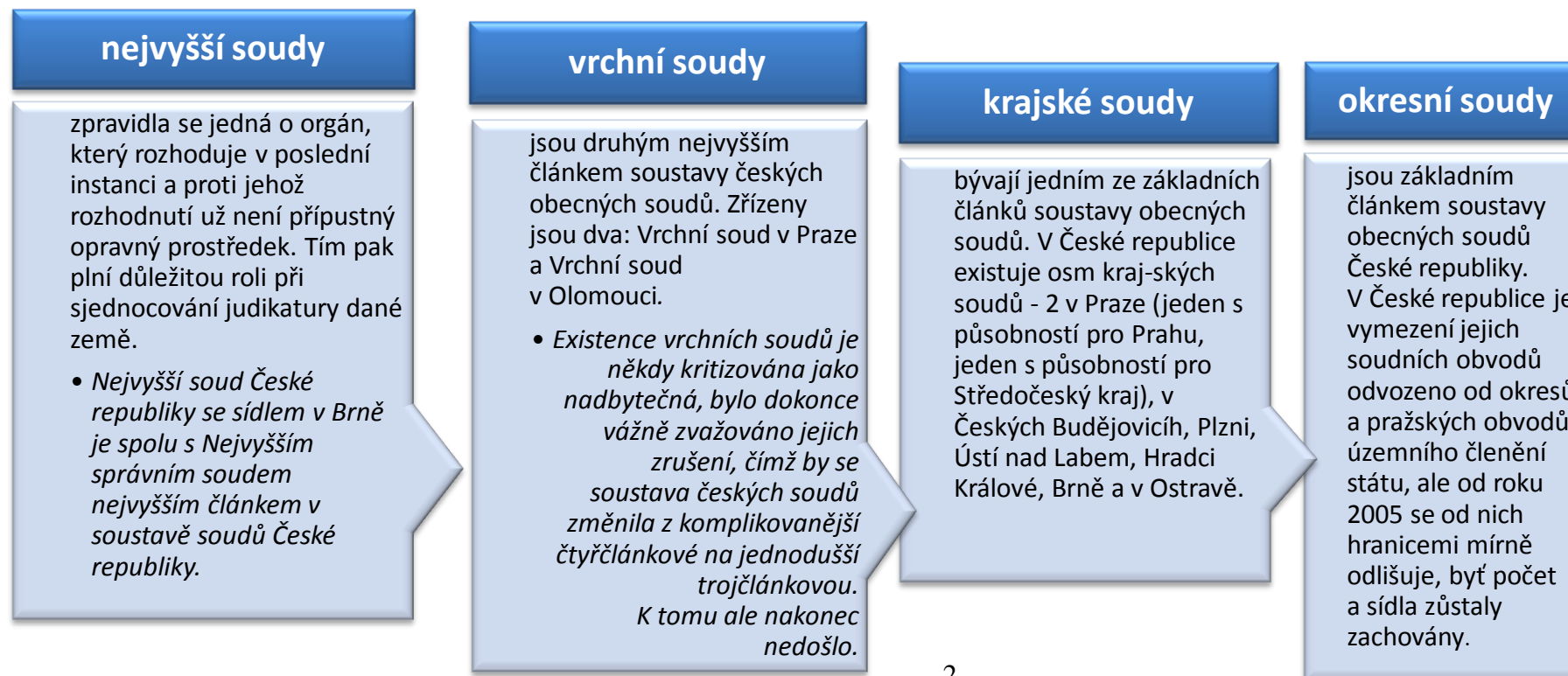
Projekt MŠMT	EU peníze středním školám
Název projektu školy	ICT do života školy
Registrační číslo projektu	CZ.1.07/1.5.00/34.0771
Šablona	III/2
Sada	06
Anotace	Soudy ČR, kriminalita mladistvých
Klíčová slova	Systém soudů, organizace soudů, trestní odpovědnost, kriminalita mladistvých, dětská kriminalita
Předmět	Občanská nauka
Autor, spoluautor	Jiří Černý
Jazyk	Čeština
Druh učebního materiálu	Výklad
Potřebné pomůcky	PC, dataprojektor
Druh interaktivity	Výklad pomocí prezentace
Stupeň a typ vzdělávání	Střední škola
Cílová skupina	2. ročník, žáci 16 – 17 let, Mechanik opravář (obory H)
Speciální vzdělávací potřeby	ne
Zdroje	viz poslední strana nebo SŠST Ústí nad Labem, Čelakovského 5

SOUSTAVA SOUDŮ ČR

Soudy v Česku jsou **nezávislé státní orgány** vykonávající podle hlavy čtvrté Ústavy soudní moc. Tedy zákonem stanoveným způsobem zajišťují v občanskoprávním řízení ochranu subjektivních práv, v trestním řízení rozhodují o vině a trestu za trestné činy a ve správním soudnictví přezkoumávají akty orgánů veřejné správy, případně rozhodují i o dalších věcech, které jsou jim zákonem svěřeny.

Systém českých soudů je čtyřčlankový a systém dělení je v podstatě velmi jednoduchý. Posudte sami.

organizace a činnost soudů v CR

Protože v moderním právním státě je rozhodování soudu zásadně veřejné, aby byla umožněna veřejná kontrola nad výkonem soudní moci, je jednání soudu vedeno v jednacích síních s volným přístupem veřejnosti. Pouze někdy může být v zájmu ochrany mladistvých osob či veřejného pořádku veřejnost z konkrétního jednání vyloučena.

Úkolem soudů je autoritativně rozhodovat o návrzích, jako je žaloba nebo obžaloba, které jsou mu v zákonem stanovených věcech a zákonem stanoveným způsobem předloženy. Konkrétní rozhodnutí pak činí zejména v jednodušších případech samosoudce, což je vždy profesionální soudce, nebo ve složitějších záležitostech soudní senát. Ten je většinou tříčlenný a obsazen také jen soudci, u okresních soudů v něm ale zasedají i laičtí přísedící.

Při soudním jednání se dbá na jeho důstojnost a proto je v ní mj. umístěn státní znak a soudci soudí v talárech. Pokud v řízení rozhoduje soudní senát, vede řízení jeho předseda. Je jeho kancelář, složená ze zapisovatelek a vedoucích kanceláře. V každé soudní budově pak pořádek udržuje justiční stráž.

PODMÍNKY TRESTNÍ ODPOVĚDNOSTI

Pachatelovo jednání je úmyslné, jestliže chtěl porušit nebo ohrozit zájem chráněný trestním zákonem nebo jestliže věděl, že takové porušení nebo ohrožení zákonem chráněného zájmu může způsobit. V nutné obraně jedná ten, kdo odvrací přímo hrozící nebo trvajících útok na zájem chráněný trestním zákonem. Z důvodu nedostatečného věku je beztrestný ten, kterému v době spáchání činu nebylo patnáct let.

Protiprávnost činu

Typové znaky trestného činu (t.j. naplnění skutkové podstaty - objekt, objektivní stránka, subjekt, subjektivní stránka)

Obecné znaky uvedené v zákoně (věk, přičetnost a u mladistvých rozumová a mravní vyspělost)

KRIMINALITA MLADISTVÝCH A KRIMINALITA PÁCHANÁ NA MLADISTVÝCH A DĚTECH

Už víme, jaké úskalí obsahuje právo, právní nebo trestní řád. Také již víme, že se zabývá mimo jiné kriminalitou. Nyní je ten správný čas se na tohle slovíčko podívat zase o trochu víc

Kriminalita je veškeré páchaní přestupků nebo trestných činů.

Kriminalita mladistvých (neboli juvenilní delikvence) se týká věkové kategorie 15–18 let. V tomto období dospívání, které je považováno za kritické, se formují hlavní rysy osobnosti. Vliv vrstevníků je velmi silný, vytváří se party. Vytrhnout mladého člověka z takové party je často velmi nesnadné až nemožné. Nejčastější delikty mladistvých jsou:

Dětská kriminalita (neboli dětská delikvence, predelikvence, prekriminalita) se týká věkové kategorie dětí do 15 let. Typickým znakem dětské delikvence je skupinovitost, malá připravenost i promyšlenost. Jde o činy páchané převážně spontánně, méně často jde o plánované a předem připravené akce. Nežádoucí aktivity těchto jedinců (skupin) jsou směřovány převážně proti majetku, jde i o nežádoucí jednání ve spojení s drogovou závislostí, méně často se pak setkáváme s násilnými činy.

VLIV PROSTŘEDÍ

Základem boje s trestnou činností mládeže je výchova v rodině. Zejména zde se vytvářejí počátky poznání a chápání složitých vztahových otázek jak v samotné rodině, tak i ve společnosti. Odtud pramení a utvářejí se názory a morální kvality každého jedince.

Vedle rodiny, školy, pracovního kolektivu, které formují harmonický vývoj společnosti, hrají neméně vážnou roli ve výchově člověka takové faktory, jako je VLIV PROSTŘEDÍ, ve kterém tráví svůj volný čas, a osoby, se kterými se stýká.

Trestné činy páchané na dětech a mládeži jsou jedním z nejnePOCHOPITELNĚJŠÍCH jevů lidské společnosti. Děti jsou pro drtivou většinu lidí nedotknutelné bytosti, nicméně se každoročně kriminalistické statistiky naplňují dalšími a dalšími případy zla páchaného na dětech.

Drogová závislost představuje v současné době závažný celospolečenský problém, jehož řešení je záležitost řady oborů. Těžko napravitelné zdravotní i společenské důsledky nealkoholové toxikomanie vyžadují, aby bylo boji proti tomuto negativnímu jevu věnováno zvýšené úsilí.

Rapidně narostlo skupinové zneužívání návykových – omamných látek osobami, které si nemohou stěžovat na utlačování, hlad, nouzi či nedostatek základních biologických prostředků.

Důležité je si uvědomit nejenom momentální dopad samotného kriminálního činu, ale zejména jeho důsledek. Například **násilné činy páchané na dětech mají zásadní vliv na formování jejich osobnosti** a jejich sociální a právní emancipaci ve společnosti.

Je dokázáno, že dítě, které je...

...nadměrně kritizováno se učí odsu-

...vyrůstající bez lásky je agresivní

...terčem posměchu se stydí za co

...ponižováno ztrácí sebedůvěru

...v tolerant-
ním

...chváleno
získává
sebedůvěru

...v tolerant-
ním prostředí

...posuzová
no čestně je
spraved-

...v
přátelském

Co znamená slovo kriminalita ?

Naše republika má vlastní uspořádání soudů. Zkus jednotlivé soudy uspořádat podle důležitosti a stručně popiš jejich funkci

Jaké jsou nejčastější formy kriminality páchané na dětech a mládeži ? Čím se vyznačují ?

Obrazový materiál je majetkem autora a pochází z jeho vlastního archivu.